

Verduurzaming van productieprocessen, faciliteiten en dienstverlening	Informatie, inspiratie en kennis- ontsluiting	MKB klimaatwerk tool	Digitale tool waarmee de ondernemer stapsgewijs wordt meegenomen langs de manieren waarop een bedrijf duurzamer kan worden en welke overheids ondersteuning daarvoor beschikbaar is.
		Digitaal bespaar assistent (DEB)	Digitale tool waarmee de ondernemer stapsgewijs wordt meegenomen langs de manieren om energie te besparen
		Platform verduurzaming industrie	Platform voor kennisdeling en expertise, bevordert samenwerking en ondersteunt de industriector bij het verduurzamen en het realiseren van de klimaatdoelstellingen.
		Ontzorgingsprogramma	Teams, per provincie georganiseerd, die actief naar ondernemers gaan om ze te ondersteunen bij de verduurzaming, van eerste kennisverstrekking tot het moment van realisatie van verduurzamingsingrepen.
		Digitaal Ondernemersplein	Kennis en informatie website voor ondernemers met o.a. veel informatie over duurzame bedrijfsvoering, CO2-uitstoot vermindering, milieuregels, verduurzaming van het bedrijfspand, duurzame energie opwekken en maatschappelijk verantwoord ondernemen.
		Duurzaamheidsloket KVK	Digitaal loket van de Kamer voor Koophandel dat ondernemers informeert over de mogelijkheden en verplichtingen met betrekking tot verduurzaming. En welke ondersteuning daarvoor is.
		Versnellingshuis Nederland Circulair	Digitaal kennis, expertise en ontmoetings platform met betrekking tot circulair ondernemen.
	Onderzoek en ontwikkeling	Wet Bevordering Speur en Ontwikkelwerk (WBSO)	Door deze wet krijgen bedrijven belastingaftrek als ze meer dan 500 uur per jaar aan speur- en ontwikkelwerk besteden. Onder de WBSO worden jaarlijks circa 20.000 bedrijven ondersteund in speur- en ontwikkelwerk. Daarbij geldt nog eens extra ondersteuning voor startende ondernemingen die veel van dit type werk doen.
		Innovatiekrediet	Bedoeld voor de ontwikkeling van innovatieve ontwikkelingsprojecten met flinke technische risico's en een uitstekend marktperspectief.
		Mkb-innovatiestimulering Regio en Topsectoren (MIT)	Verschillende instrumenten die het MKB ondersteunen bij innovatieprojecten. Hieronder valt ook R&D samenwerking, waarbij MKB'ers worden ondersteund om samen aan innovaties te werken.
		PPS-toeslag	Via deze regeling wordt de private financiële inleg gestimuleerd voor privaat-publieke samenwerkingen tussen bedrijven en onderzoeksorganisaties. Voor iedere Euro die een onderneming bijdraagt aan R&D bij een onderzoeksinstelling, legt de overheid 30 Eurocent bij.
		Demonstratie Energie- en Klimaatinnovatie (DEI+ / DEI CE)	Subsidie voor een pilot- of een demonstratieproject als de dienst een belangrijke bijdrage levert aan de energie- en circulaire transitie.
		Kennis en Innovatie Agenda Circulaire Economie (KIA CE)	Subsidie voor onderzoek naar of ontwikkeling van circulaire producten, processen of diensten.
		TSE Industrie Onderzoek en Ontwikkeling	Subsidie voor gezamenlijk onderzoek naar goedkopere, klimaatneutrale en/of circulaire producten en diensten.
		TSE Industrie Studies	Subsidie voor 1. studies naar de haalbaarheid van innovatieve pilot of demonstratieproject in de industrie 2. studies ter voorbereiding van een milieu-investering.
		Hernieuwbare Energietransitie (HER+)	Subsidie voor industrieel onderzoek, experimentele ontwikkeling, energiedemonstratieprojecten of een combinatie ervan die leiden tot uitstoot vermindering van CO2, afvang en opslag van CO2 of de inzet van waterstof of restwarmte door middel van de inzet van hernieuwbare (duurzame) energie.
		Innovatiekrediet	Kredietregeling bedoeld voor de ontwikkeling van innovatieve ontwikkelingsprojecten met flinke technische risico's en een uitstekend marktperspectief. Het kredietpercentage is afhankelijk van de bedrijfsgrootte
	Stimulering	Energie-investeringsaftrek (EIA)	Extra aftrekmogelijkheid van de fiscale winst van een investering in bedrijfsmiddelen die energiezuinig zijn of voor minder CO2 uitstoot zorgen of die duurzame energie opwekken.
		Milieu-investeringsaftrek & Willekeurige aftrek Milieu Investerings (MIA & VAMIL)	Extra aftrekmogelijkheid van de fiscale winst van een investering in milieuvriendelijke bedrijfsmiddelen en technieken
		Regeling groenprojecten	De Regeling groenprojecten 2022 heeft tot doel om kapitaal van particuliere spaarders en beleggers aan te trekken en deze beschikbaar te maken voor de financiering van innovatieve projecten die het milieu- en natuurbeleid ten goede komen en die anders niet zouden worden gerealiseerd.
		Subsidie Duurzame Energieproductie en Klimaattransitie (SDE++)	Subsidie voor de productie van grootschalige duurzame energie of de toepassing van CO2-verminderende techniek
		Versnelde klimaatinvestering industrie (VEKI)	Subsidie voor de toepassing van bewezen CO2-beparende maatregelen met een terugverdientijd van meer dan 5 jaar.
		Investeringsubsidie duurzame energie en energiebesparing (ISDE)	Subsidie voor kleine windturbines en zonnepanelen
		Versnellingshuis Nederland Circulair (VNC)	Behalve informatie kan het VNC ook subsidies en andere ondersteuning aan onder andere mkb ondernemers die meer circulair willen gaan werken
		Subsidie circulaire ketenprojecten	Subsidie voor mkb-ondernemers die samen met andere ondernemers een product, proces of dienst circulair willen ontwerpen, produceren of organiseren.
	Groen luik Borgstelling mkb kredieten (BMKB Groen)	Met deze regeling staat de overheid voor 90% garant voor het maximale borgstellingskrediet voor de financiering bedoeld voor duurzame investeringen. Doel hiervan is dat kredietverstrekkers bereid zijn om gemakkelijker en sneller te voorzien in financiering.	
	Normering	Energiebesparingsplicht	Plicht voor alle ondernemers met een energieverbruik van meer dan 50.000 kWh of 25.000 m3 aardgas om alle energiebesparende maatregelen te nemen met een terugverdientijd van 5 jaar of minder.
		Erkende maatregelenlijst (EML)	Hulpmiddel waarop de belangrijkste uit te voeren maatregelen met een terugverdientijd van vijf jaar of minder al door de rijksoverheid zijn uitgewerkt
Informatieplicht		Eens in de vier jaar moeten bedrijven onder de energiebesparingsplicht rapporteren welke maatregelen zijn genomen.	
Onderzoeksplicht		Eens in de vier jaar moeten grootgebruikers vanaf 10 miljoen kWh of 170.000 m3 de verduurzamingsmaatregelen onderzoeken en een uitvoeringsplan opstellen van de maatregelen die zich in vijf jaar of minder terugverdienen.	
	Green deals mobiliteit	Afsprakenkaders tussen bedrijven en (lokale) overheden over infrastructuur waarbij ook wordt ingezet op kennisdeling	

Verduurzaming zakelijke mobiliteit	Informatie, inspiratie en kennisontsluiting	Nationale Agenda Laadinfrastructuur	Ondersteuning in kennis expertise aan verstrekking aan gemeentes, netbeheerders en bedrijven over aanleg en beheer van laadinfrastructuur voor zakelijk gebruik.
	Onderzoek en ontwikkeling	MIT regeling topsector logistiek	Regeling voor innovatie binnen de topsector logistiek
	Stimulering	Subsidieregeling Emissieloze Bedrijfsauto's (SEBA)	Subsidie op de aanschaf van kleinere bedrijfswagens
		Milieu-investeringsaftrek & Willekeurige aftrek Milieu Investerings (MIA & VAMIL)	Extra aftrekmogelijkheid van de fiscale winst van een investering in milieuvriendelijke bedrijfsmiddelen en technieken
		Regeling groenprojecten	De Regeling groenprojecten 2022 heeft tot doel om kapitaal van particuliere spaarders en beleggers aan te trekken en deze beschikbaar te maken voor de financiering van innovatieve projecten die het milieu- en natuurbeleid ten goede komen en die anders niet zouden worden gerealiseerd.
		Aanschafsubsidie Zero-Emissie Trucks (AanZET)	Subsidie op de aanschaf van grootvervoers zoals vrachtwagens
	Subsidieregeling Schoon en Emissieloos Bouwmaterieel (SSEB)	De SSEB heeft drie subsidiesporen. SSEB Aanschaf voor subsidie op de aanschaf van nieuw emissieloos bouwmaterieel. SSEB Retrofit voor subsidie op ombouw van bestaand materieel naar schoon of emissieloos. En SSEB Innovatie voor subsidie op innovatieprojecten en haalbaarheidstudies rondom emissieloos materieel.	
Normering	Zero-emissiezones (ZE-zones)	Zone waarbinnen alleen emissievrije bestel- en vrachtoertuigen zijn toegestaan.	
	Besluit werkgebonden personenmobiliteit	Norm waardoor in 2030 1,0 Mton minder CO2 uitstoot moet zijn gerealiseerd door werkgebonden mobiliteit (woon-werkvervoer en zakelijk vervoer) bij bedrijven met 100 medewerkers en meer.	
Verduurzaming van bedrijfsruimtes	Informatie, inspiratie en kennisontsluiting	Digitaal bespaar assistent (DEB)	Digitale tool ontwikkeld door MKB Nederland die bedrijven helpt bij het besparen van energie.
		Ontzorgingsprogramma	Teams die actief naar ondernemers gaan om ze te ondersteunen bij de verduurzaming, van eerste kennisverstrekking tot het moment van realisatie van verduurzamingsingrepen.
		Versnellingsprogramma verduurzamig bedrijventerreinen	Binnen het programma worden verschillende stakeholders, brancheorganisaties, gemeentes, provincies en rijk samengebracht om de verduurzaming op bedrijventerreinen te versnellen
		Zet de knop om campagne	Via de campagne <i>Zet ook de knop om</i> (ZODKO) worden zowel burgers als bedrijven aangezet om op korte termijn veel energie te besparen met maatregelen die weinig investeringen kosten
	Stimulering	Investeringssubsidie duurzame energie en energiebesparings (ISDE)	Subsidie voor particuliere en zakelijke gebruikers op besparende en duurzame maatregelen in hun bestaande woning of bedrijfspand
		Milieu-investeringsaftrek & Willekeurige aftrek Milieu Investerings (MIA & VAMIL)	Extra aftrekmogelijkheid van de fiscale winst van een investering in milieuvriendelijke bedrijfsmiddelen en technieken
		Regeling groenprojecten	De Regeling groenprojecten 2022 heeft tot doel om kapitaal van particuliere spaarders en beleggers aan te trekken en deze beschikbaar te maken voor de financiering van innovatieve projecten die het milieu- en natuurbeleid ten goede komen en die anders niet zouden worden gerealiseerd.
		Energie-investeringsaftrek (EIA)	Extra aftrekmogelijkheid van de fiscale winst van een investering in bedrijfsmiddelen die energiezuig zijn of voor minder CO2 uitstoot zorgen of die duurzaam energie opwekken.
		Groen luik Borgstelling mkb kredieten (BMKB Groen)	Met deze regeling staat de overheid voor 90% garant voor het maximale borgstellingskrediet bedoeld voor duurzame investeringen. Doel hiervan is dat kredietverstrekkers bereid zijn om gemakkelijker en sneller te voorzien in financiering.
	Normering	Energiebesparingsplicht	Plicht voor alle ondernemers met een energieverbruik van meer dan 50.000 kWh of 25.000 m3 aardgas om alle energiebesparende maatregelen te nemen met een terugverdientijd van 5 jaar of minder.
		Erkende maatregelenlijst (EML)	Hulpmiddel waarop de belangrijkste uit te voeren maatregelen met een terugverdientijd van vijf jaar of minder al door de rijksoverheid zijn uitgewerkt
		Informatieplicht	Eens in de vier jaar moeten bedrijven onder de energiebesparingsplicht rapporteren welke maatregelen zijn genomen.
		Energielabel-C verplichting kantoren	Verplicht dat een gebouw met energielabel lager dan C heeft niet meer gebruikt mag worden als kantoor